

Kunzová, Zuzana; Šedřová, Klára

Obraz školy a školství v českých médiích

Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity. U, Řada pedagogická. 2002, vol. 50, iss. U7, pp. [99]-110

ISBN 80-210-2814-9

ISSN 1211-6971

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/104710>

Access Date: 30. 11. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

ZUZANA KUNZOVÁ, KLÁRA ŠEĐOVÁ

OBRAZ ŠKOLY A ŠKOLSTVÍ V ČESKÝCH MĚDIÍCH

The image of schools and the educational system in Czech media

Úvod

Spolupráce rodičů a školy je dnes obecně uznávána jako jeden z předpokladů kvalitního výchovného a vzdělávacího prostředí dítěte. Odborná literatura nabízí několik argumentů, proč má být tato spolupráce chápána jako důležitá: (1) rodiče mohou lépe pečovat o své dítě, jestliže rozumí tomu, jak dítě pracuje ve škole, (2) postoje rodičů ke školní výchově a vzdělávání mají významný vliv na školní výsledky dítěte, (3) spolupráce rodičů se školou má pozitivní vliv na výsledky dítěte a jeho postoje k učení (Pol, Rabušicová, 1998). Pro zdravý rozvoj školy je rovněž důležitý vztah k širší veřejnosti, která oceňuje (případně podceňuje) práci učitelů a tím zpětně ovlivňuje jejich výkon. Veřejnost také vztahuje ke škole určitá očekávání. Tlak obecného mínění tak školu nutně formuje určitým směrem.

K tomu, aby vztahy mezi školou, rodiči a širší veřejností byly funkční, je nutné, aby k sobě zúčastněné strany přistupovaly s důvěrou, respektem a především s dostatkem věrohodných informací.

Přímá komunikace jednotlivých škol ve směru k rodičům žáků je však často nedostatečná a ve směru k širší veřejnosti v podstatě mizivá. Toto informační vakuum zaplňují v moderní společnosti masová média, která tak získávají velmi významný podíl na tom, jaké představy si lidé mimo školu o této instituci vytvářejí.

Fakt, že role médií je v této souvislosti klíčová, vzali v potaz řešitelé výzkumného projektu „Postavení rodičů jako výchovných a sociálních partnerů školy“. Součástí tohoto projektu, který se v současné době řeší na Ústavu pedagogických věd FF MU, se proto stala obsahová analýza vybraných hromadně sdělovacích prostředků.¹ Cílem tohoto článku je prezentovat a interpretovat některé výsledky provedené analýzy.

¹ Řešitelkou tohoto projektu (č. 406/01/1077) podporovaného Grantovou agenturou České republiky je Milada Rabušicová, spoluřešiteli Kateřina Emmerová a Vlastimil Čiháček.

Média a jejich reflexe

Masová média jsou samozřejmě součástí našeho životního prostoru. Vyhnut se jejich působení dnes v podstatě není možné a v éře globalizace a informační společnosti ani žádoucí.

Od počátku expanze hromadných sdělovacích prostředků na počátku minulého století si sociální vědci začali klást otázku, jak média působí na své recipienty, zda nějakým způsobem ovlivňují jejich myšlení a prožívání. Obavy, že mediální „hyperrealita“ zcela překryje skutečnost (Baudrillard in Giddens, 1999), nebo že poznávání světa skrze média zlikviduje lidskou schopnost získávat nezprostředkované smyslové informace (Dichanz, 1990), tvoří patrně krajní pól uvažování o médiích. Empirické výzkumy však znovu a znovu dokazují, že média jsou nesmírně vlivnou silou při utváření našeho mínění o světě. Připomeňme například známý výzkum Glasgowské skupiny (Philo in Giddens, 1999), při němž byly různé skupiny lidí požádány, aby podaly svědectví o stávce hornických odborů, která proběhla v minulosti. Příspěvky respondentů se shodovaly s dobovým mediálním zpravodajstvím, a to i v těch bodech, kde se toto odchylovalo od reality.

Zmíněný výzkum je jedním z empirických dokladů faktu, že většina recipientů pokládá obsah mediálních sdělení za pravdivý obraz skutečnosti. Přitom si pravděpodobně neuvědomuje, že proces mediální produkce je tak složitý, že mezi skutečnou událostí a tím, jak je prezentována v médiích, nutně vzniká určitá distance. Mediální teoretikové proto dnes již nepovažují schopnost kvalitní recepce mediálního sdělení za něco samozřejmého. Pedagogickou implikací tohoto předpokladu je potom volání po tzv. mediální výchově.

Jedním ze způsobů, jak vztah mezi realitou a jejím mediálním obrazem reflektovat, je obsahová analýza sdělení v hromadných sdělovacích prostředcích.

Metodologická východiska provedené obsahové analýzy

Základní výzkumné otázky, na které hledali autoři projektu prostřednictvím mediální analýzy odpověď, byly následující: „Kolik prostoru je ve sdělovacích prostředcích věnováno školské problematice?“, „Jaká témata týkající se škol a školství se ve sdělovacích prostředcích objevují?“ a „Jak jsou tato témata hodnocena?“. Záznamovou jednotkou obsahové analýzy médií byl příspěvek, vybírány byly všechny příspěvky, které se týkaly školství na preprimární, primární a sekundární úrovni v České republice – mateřských, základních a středních škol – a také ty, které se k těmto tématům úzce vázaly. Média byla analyzována za celý rok 2000. Analyzovaný vzorek tvořily tyto sdělovací prostředky:

TISK:***Dnes:***

- deník, vychází 6x týdně, průměrně 51 stran denně
- průměrný náklad 370000
- nejčtenější deník v České republice

Právo:

- deník, vychází 6x týdně, průměrně 22 stran denně
- průměrný náklad 250000
- druhý nejčtenější deník v České republice

Rodina a škola:

- časopis zabývající se tématy, která souvisejí s výchovou dětí v nejširším slova smyslu
- vychází 10x ročně (z toho 2 dvojčísla), 24 stran
- náklad 12000 výtisků

TELEVIZE:²***ČT 1 – relace Události***

- veřejnoprávní televizní stanice
- vysílací čas – denně v 19,15 hodin
- průměrná délka 21 minut

Nova – relace Televizní noviny

- soukromá televizní stanice
- vysílací čas – denně v 19,30 hodin
- průměrná délka 18 minut

Podle toho, jaký obraz školství pravděpodobně vytvářejí u široké veřejnosti, bylo všem zaznamenaným příspěvkům přiřazeno hodnocení – pozitivní, negativní či neutrální. Příspěvky v tisku byly také rozděleny do skupin podle formy sdělení – článek, anketa, rozhovor, zpráva, seriál.

Všechny příspěvky pak byly kategorizovány podle témat, kterými se zabývaly, takto:

Učitelé (např. platy učitelů, jejich vzdělávání, kriminalita, společenská prestiž, feminizace učitelského povolání, pracovní příležitosti učitelů).

Výuka (např. pedagogické inovace ve školách, výuka cizích jazyků, počítače ve výuce a ve školách, jednotlivé vyučovací předměty).

Žáci a studenti (např. dětská kriminalita – šikana a drogy, strach ze školy, dětské sebevraždy, fyzické tresty, zdravotní problémy – epidemie, úrazy, mimořádné události, poruchy chování a učení).

Rodiče (a škola) (bez bližší specifikace).

² Data pro analýzu televizních zpravodajství poskytla Katedra mediálních studií a žurnalistiky FSS MU v Brně.

Cyklické události školního roku (např. vysvědčení, začátek a konec školního roku, přijímací zkoušky, maturitní zkoušky, volba školy).

Škola – instituce (např. autonomie škol, aktuální zprávy ze škol, výstavba a údržba škol, různé problémy).

Školský systém (a jeho změny) (např. ministerstvo školství, Bílá kniha, víceletá gymnázia, integrace a menšiny, nová maturita, financování, řízení a správa škol, mezinárodní projekty a výzkumy).

Sebraná data byla zpracována prostřednictvím počítačového programu Statistica. Byla provedena analýza prvního a druhého stupně.

Některé výsledky provedené analýzy

Odpověď na výzkumnou otázku, kolik prostoru je ve sdělovacích prostředcích věnováno školství, najdeme v tabulce č. 1 ukazující podíl všech příspěvků o školství v jednotlivých médiích. Tyto podíly byly vypočítány z celkového rozsahu sledovaných médií (v případě tisku) či vybraných relací (v případě televizních stanic) za rok 2000 bez odečtení prostoru věnovaného například reklamě, znělkám apod.

Tabulka č. 1: Podíl příspěvků o školství v tisku a v TV

<i>Média</i>	<i>Procenta</i>
Dnes	0,5%
Právo	0,3%
Rodina a škola	20%
ČT 1	0,7%
Nova	1,2%

Deník Dnes věnuje problematice školství 0,5 % své celkové plochy, zatímco Právo jen 0,3 %. Tyto výsledky korespondují s níže uvedenými údaji o celkovém počtu příspěvků o školství a průměrné velikosti tohoto příspěvku v obou denících. Deník Dnes poskytuje otázkám školství více prostoru a lze předpokládat, že větší prostor si zároveň žádá i hlubší analýzy uveřejňovaných témat. Časopis Rodina a škola věnoval v roce 2000 problematice škol celkem 20 % svého rozsahu, což je však vzhledem k zaměření a samotnému názvu časopisu poměrně málo. Televize Nova se zabývala školstvím v 1,2 % vysílacího času Televizních novin, zatímco ČT 1 jen v 0,7 % celkové délky Událostí. Souvislost tohoto faktu s celkovými počty příspěvků o školství prezentovanými na sledovaných televizních stanicích, stejně jako i s převažujícím hodnocením těchto příspěvků ukážeme později.

Tabulka č. 2: Průměrný rozsah příspěvku v tisku a v TV

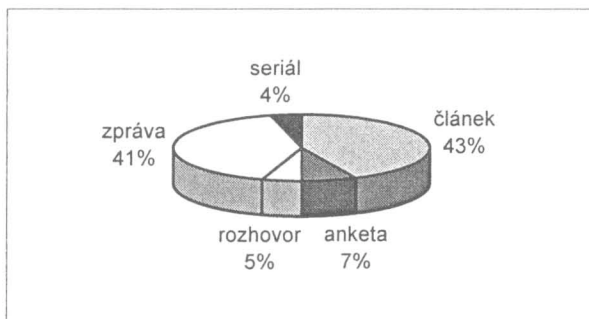
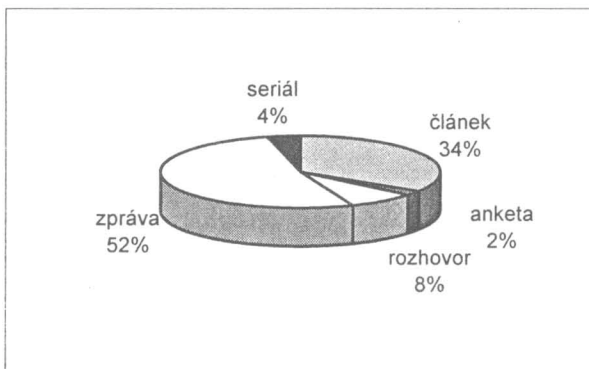
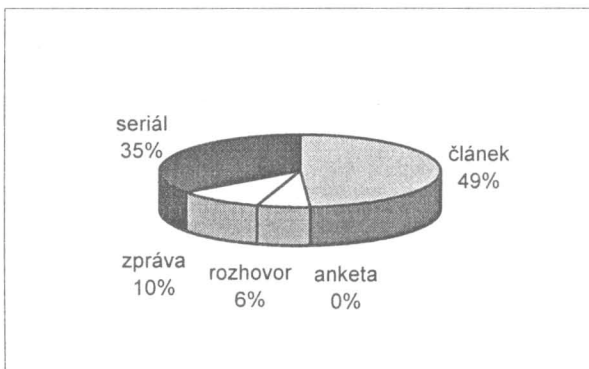
<i>Média</i>	<i>Rozsah</i>
Dnes	282 cm ²
Právo	185 cm ²
Rodina a škola	443 cm ²
ČT 1	91 s
Nova	80 s

Údaje o průměrné ploše, respektive délce příspěvků o školství v jednotlivých médiích naznačují, zda médium informuje v této oblasti veřejnost spíše stručně či naopak detailněji, přičemž detailnější zpracování jistě vyžaduje od autora příspěvku důkladnější znalost dané problematiky.

Nejrozsáhlejší příspěvky má pochopitelně časopis Rodina a škola, tedy časopis zaměřený na problematiku výchovy. Průměrná plocha jeho příspěvků věnovaných školství se téměř rovná celkové ploše strany tohoto časopisu (450 cm²). Příspěvky o školství publikované v deníku Dnes mají v průměru větší plochu než příspěvky publikované v Právu, což odpovídá jak samotnému rozsahu těchto deníků (Dnes – průměrně 51 stran, Právo – průměrně 22 stran), tak i formám, které u příspěvků o školství v těchto denících převažovaly. Obdobně i v hlavních zpravodajských relacích obou sledovaných stanic délky příspěvků věnovaných problematice školství korespondují s celkovou délkou dané zpravodajské relace (Nova – 18 minut, ČT 1 – 21 minut). Zdá se tedy, že z deníků spíše Dnes a z televizních stanic spíše ČT 1 poskytuje veřejnosti hlubší vhled do prezentovaných témat.

Grafy č.1, 2, 3 ukazují zastoupení jednotlivých forem sdělení v tisku (zpráva, článek, seriál, rozhovor, anketa).

Celkově se jako nejčastější forma ukázal článek, tedy delší souvislý útvar věnovaný určitému problému či tématu. Největší podíl článků je v časopise Rodina a škola (49 %), kde se navíc ukazuje i výrazná tendence řetězit články do seriálů (dalších 35 %), což umožňuje podrobnější pohled na zvolené téma. V obou denících se seriály vyskytují jen okrajově (Dnes i Právo 4 %).

Graf č. 1, 2, 3: **Formy sdělení v tisku****Dnes****Právo****Rodina a škola**

V denících tvoří významnou část příspěvků zprávy (Dnes 41 %, Právo 52 %), což logicky vyplývá z jejich formální struktury. V Právu převažují zprávy vý-

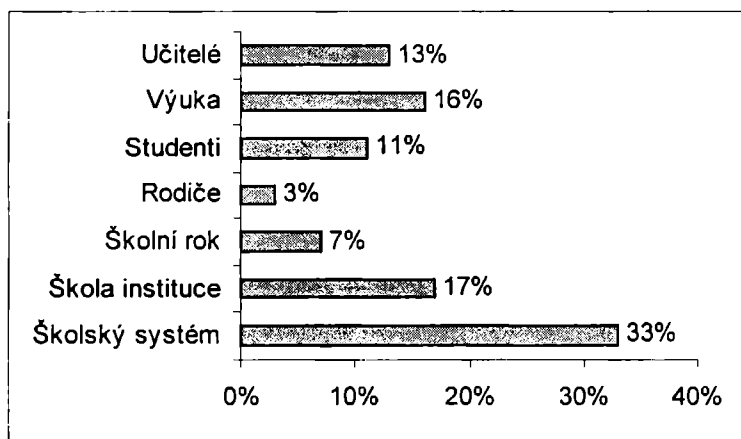
razně nad články, v Dnes je poměr mezi nimi nakloněn mírně ve prospěch článků. Lze tedy říci, že Dnes jeví o problematiku školství hlubší zájem, nespokojuje se ve větší části případů s pouhou zprávou a podává obsírnější informaci v podobě článku.

Velmi málo jsou ve vzorku zastoupeny dialogické formy (rozhovor, anketa). Přitom právě tyto formy nejlépe umožňují vytvořit atmosféru diskuse a pružné výměny názorů. Překvapivě je jejich podíl nejnižší v Rodině a škole, kde by jejich zařazování bylo určitě na místě.

Celkem bylo v roce 2000 prezentováno ve sledovaných médiích 568 příspěvků o škole a školství. Z toho nejvíce příspěvků (celkem 186, tedy 33 %) se zabývalo otázkami školského systému. Příčinou je pravděpodobně fakt, že rok 2000 byl rokem, kdy se veřejně diskutovala připravovaná Bílá kniha, zejména témata spjatá s rušením víceletých gymnázií, s podobou maturitní zkoušky či s reformou veřejné správy. Přibližně o polovinu méně příspěvků věnovalo pozornost škole jako instituci (96) a výuce (90) – v této kategorii především tématům spjatým s počítači ve školách. Jednoznačně nejméně příspěvků zaznamenala kategorie Rodiče – pouhých 19 (3 %).

Jakým tématům se věnují hromadné sdělovací prostředky, ukazuje graf č. 4.

Graf č. 4: Témata v tisku a TV celkem

Zdá se, že média jeví celkově zájem spíše o školu jako takovou a školský systém jako celek, než o lidi, kteří tuto instituci tvoří. Podívejme se však nyní na podrobnější přehled toho, jaký prostor tématům věnovala jednotlivá média.

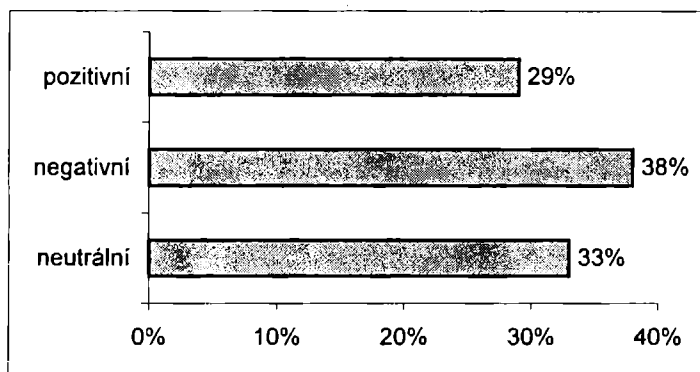
Tabulka č. 4: **Témata v jednotlivých médiích**

	<i>Dnes</i>		<i>Právo</i>		<i>Rodina a škola</i>		<i>ČT 1</i>		<i>Nova</i>	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
Učitelé	30	11	23	16	3	6	7	21	11	18
Výuka	49	17	14	10	17	35	5	15	5	8
Studenti	16	6	20	14	11	22	5	15	12	20
Rodiče	6	2	3	2	2	4	0	0	8	13
Školní rok	17	6	6	4	5	10	3	9	8	13
Škola instituce	56	20	24	17	7	14	2	6	7	12
Školský systém	110	38	50	36	4	8	12	35	10	16
Celkem	284	100	140	100	49	100	34	100	61	100

Oba deníky shodně věnovaly nejvíce příspěvků otázkám školského systému (38 %, respektive 36 %) a nejméně rodičům (shodně 2 %). Časopis *Rodina a škola* se zabýval nejčastěji tématy *Výuka* (zejména seriál o projektu *Dokážu to*) a *Studenti* (seriál o šikaně), nejméně článků bylo rovněž na téma *Rodiče*, konkrétně jen dva příspěvky – den otevřených dveří pro rodiče na jedné základní škole a práva rodičů vzhledem ke škole. ČT 1 nejvíce reportáží zaměřila na témata spojená se školským systémem, téma *Rodiče* v relaci *Události* nebylo zastoupeno vůbec. V *Televizních novinách* na *Nově* se v roce 2000 objevilo nejvíce příspěvků na téma *Studenti* (20 %), hojně byly zastoupeny i kategorie *Učitelé* (18 %) a *Školský systém* (16 %). Převážně se však v těchto kategoriích jednalo o příspěvky s negativním hodnocením – např. sebevraždy žáků kvůli špatným známám, obvinění ředitele školy ze zneužívání žáků apod.

V deníku *Dnes* je celkově více než dvojnásobný počet příspěvků o školství než v deníku *Právo*. Obdobně i televize *Nova* odvysílala ve svém hlavním zpravodajském pořadu téměř dvojnásobné množství příspěvků o škole a školství než televize veřejnoprávní. Převažující negativní hodnocení těchto příspěvků (*Nova* více než 50 %, zatímco ČT 1 „jen“ 38 %) nám však ukazuje, čím je zájem o školskou tematiku ze strany soukromé televizní stanice pravděpodobně vyvoláván.

Graf č. 5: Hodnocení mediálních sdělení o školství a škole celkem

Ze všech zaznamenaných příspěvků vytváří 29 % pozitivní a 38 % negativní obraz českého školství. Zbývajících 33 % zachovává neutralitu. Největší část příspěvků nese tedy negativní hodnocení a lze proto říci, že mediální kontext není vůči škole vůbec vstřícný. Subtilnější pohled na problém hodnocení získáme rozlišením jednotlivých médií a témat. Tyto údaje poskytuje tabulka č. 5.

Tabulka č. 5: Hodnocení podle témat v tisku

	<i>Dnes</i>			<i>Právo</i>			<i>Rodina a škola</i>		
	+	-	0	+	-	0	+	-	0
Učitelé	33	50	17	17	78	4	0	0	100
Výuka	63	18	18	43	29	29	47	0	53
Studenti	6	56	38	5	95	0	0	18	82
Rodiče	17	17	67	0	100	0	50	0	50
Školní rok	29	6	65	33	17	50	20	0	80
Škola instituce	52	32	16	75	21	4	71	0	29
Školský systém	22	43	35	18	38	44	0	0	100

Při porovnání dat u jednotlivých tiskovin vidíme, že nejkritičtěji se ke škole staví *Právo*. Také deník *Dnes* je poměrně kritický, negativní hodnocení tu však jen jednou (u tématu *Studenti*) překročí polovinu případů. Naprosto odlišný je hodnotící profil časopisu *Rodina a škola*. S výjimkou 18% článků o studentech se zde neobjevují negativně vyznívající příspěvky. Většina článků zachovává neutralitu, významná část obsahuje pozitivní hodnocení (především u tématu *Škola – instituce*, kdy časopis uvádí zejména informace o různých aktivitách škol – výlety, divadlo, canisterapie apod.).

Časopis *Rodina a škola* má, jak se zdá, snahu publikovat z hlediska hodnocení vyvážené články. Obrací se k zainteresované čtenářské obci, jeho cílem je informovat, nikoli nabízet senzace. Vysoký podíl neutrálního hodnocení se tedy zdá být logickým důsledkem jeho zaměření.

Deníky Dnes i Právo jeví naopak tendenci publikovat spíše články hodnotící (zarážející je skutečně nízký podíl neutrálních příspěvků v Právu). Do jisté míry je to dáno opět jejich zacílením na čtenáře – jsou určeny široké veřejnosti, o níž lze stěží předpokládat, že se bude v problematice školství přesněji orientovat. Při tvorbě příspěvků tedy nastupuje nutná simplifikace. Vyrovnané a objektivní informování o problémech, jejichž podstata je složitá, by vyžadovalo podstatně více prostoru (nejmenší průměrnou plochou příspěvku se vyznačuje právě nejvíce hodnotící Právo) a hlubší znalosti tématu, než jim věnují autoři denního tisku. Oba zmiňované deníky se prezentují jako seriózní tiskoviny, obsahová analýza však podle našeho názoru naznačuje, že v tomto směru má především Právo jisté rezervy. V případě Dnes lze za přednost považovat alespoň fakt, že celkový podíl pozitivního a negativního hodnocení je vyvážený (v obou případech 36 %).

Tabulka č. 6: Hodnocení podle témat v televizi

	ČT 1 a Nova		
	+	-	0
Učitelé	0	83	17
Výuka	20	40	40
Studenti	6	71	24
Rodiče	0	0	100
Školní rok	36	0	64
Škola – instituce	0	56	44
Školský systém	13	39	48

Tabulka televizního zpravodajství ukazuje, že také zde převažuje negativní hodnocení nad pozitivním, uspokojivěji než v tisku je však zastoupen podíl hodnocení neutrálního. Ve všech sledovaných médiích souvisí hodnocení s tématem, ke kterému se vztahuje. Při korelaci hodnocení s kategorizovanými tématy nabývá korelační koeficient Cramerovo V těchto hodnot: Dnes: 0,33; Právo: 0,51; Rodina a škola: 0,47; ČT 1 a Nova: 0,46.

Nejčastěji neutrálně hodnoceným tématem je Školní rok, v jehož rámci média většinou pouze informují o cyklických událostech typu začátek školního roku, prázdniny, vysvědčení.

Nejčastěji negativně hodnoceným tématem jsou Studenti, na druhém místě pak Učitelé. Právo k této dvojici přidává ještě kategorii Rodiče (negativní hodnocení v Právu: Studenti 95 %, Učitelé 78 %, Rodiče 100 %!). Ukazuje se tedy, že v médiích je na základě hodnocení jednotlivých témat prezentován jako hlavní problém českého školství „lidský faktor“.

Naopak školu jako instituci hodnotí všechny tiskoviny kladně (což neplatí o televizním zpravodajství), poměrně kladně je hodnocena i výuka. Paradoxní je, že lidé, kteří tuto instituci a procesy v ní probíhající reálně tvoří, tedy učitelé a studenti jsou v médiích jen zřídka pochváleni (v televizi Učitelé 0 %, Studenti 6

% pozitivního hodnocení!). Figurují zde vesměs jako ti, kteří se dopouštějí pře-stupků a mají nízkou společenskou prestiž. V tomto směru mediální obraz zřetelně deformuje realitu.

Závěr

Školská problematika nestojí právě ve středu zájmu českých médií. Ani jeden ze dvou nejčtenějších deníků na našem trhu jí nevěnuje více než půl procenta svého celkového obsahu. Co se týče témat, věnují se média především záležitostí systémového a institucionálního charakteru (témata Školský systém, Škola instituce, Výuka), individuální aktéři (témata Studenti, Učitelé, Rodiče) stojí v pozadí. Skutečně minimální pozornost je věnovaná tématu Rodiče. Celkově vyznívá obraz o české škole a školství převážně negativně, míra kritičnosti je však u jednotlivých sledovaných titulů rozdílná. Nejlépe hodnocenými tématy jsou přitom Škola – instituce a Výuka, nejhůře hodnocenými Studenti a Učitelé.

Běžný recipient školu a školství patrně vnímá jako nepříliš důležitý segment společnosti (daleko podrobněji je informován o ekonomickém vývoji či o výsledcích naší sportovní reprezentace). Nechá-li se vést mediální optikou, vidí, že ve škole je mnoho nešvarů, není to však záležitost systému nebo koncepce (ty jsou v pořádku), nýbrž nedisciplinovaných jednotlivců. Opačný pohled na věc, tedy že špatně nastavený systém deformuje jednotlivce, například že při běžném počtu záků mohou učitelé jen obtížně zachovávat pravidlo individuálního přístupu, je v našem mediálním kontextu vytlačen na okraj.

Zdá se, že česká média jsou rodící se spolupráci školy, rodičů a širší veřejnosti spíše na překážku. Mezi potenciální partnery staví bariéru apriorních od-sudků, naopak předmět možné spolupráce – samotná výuka, vzdělávací systém – je líčen jako funkční a vyhovující. Jen stěží se dá předpokládat, že by média v nejbližší době začala podporovat pronikání rodičů a veřejnosti do školních struktur. S trochou nadsázky lze říci, že ve světě podle médií mohou další lidé škole přinést jen další rizika.

Pokud se má postavení rodičů a veřejnosti vůči škole v budoucnu měnit, bude patrně nutné, aby odborná i zainteresovaná laická veřejnost začala v médiích trpělivě vysvětlovat svá stanoviska a výhody zapojení rodičů do struktury školy. Zároveň by bylo dobré, kdyby se komunikace mezi školou, rodiči a veřejností rozvinula i na jiných platformách, než jsou hromadně sdělovací prostředky.

LITERATURA

- DICHANZ, H. Wirklichkeit, Medien und Pädagogik. In: *Medien, Sozialisation und Unterricht. Bundeszentrale für politische Bildung*. Bonn: 1990, s. 78–92.
- GIDDENS, A. *Sociologie*. Praha: Argo, 1999. 595 s.
- POL, M., RABUŠICOVÁ, M. Rozvoj vztahů školy a rodiny: několik zahraničních inspirací. In: *Sborník prací filozofické fakulty brněnské univerzity*. Brno: MU, řada U2, 1997, s. 5–34.

- RABUŠICOVÁ, M., POL, M. Vztahy školy a rodiny dnes: hledání cest k partnerství (1). *Pedagogika*, 1996, roč. 46, č. 1, s. 49–61.
- RABUŠICOVÁ, M., POL, M.. Vztahy školy a rodiny dnes: hledání cest k partnerství (2). *Pedagogika*, 1996, roč. 46, č. 2, s. 105–116.
- RABUŠICOVÁ, M., EMMEROVÁ, K. *The Role of Parents as Educational and Social Partners of the School in The Czech Republic: Legislation and Media Analysis*. European Conference on Educational Research, 5–8 September 2001, Lille, France.

SUMMARY

The article presents and interprets the results of a media analysis aimed at the image of schools and the educational system. The study was realised as a part of a larger project, *The position of parents as educational and social partners of the school*, now carried out by the Department of Educational Sciences, Faculty of Arts, Brno Masaryk University. The researchers had presumed that mass media shaped the parents' opinion on schools. For this reason, a media analysis was included in the project, wording three main questions: *How much space do the problems of schools and schooling occupy in Czech media; Which institutions within the educational system appear in the media; What is the general opinion of these institutions*. The analysis has shown a rather random concentration of Czech media on schools and education. If assessed or evaluated, the problems of schooling are predominantly seen from their negative viewpoints. So, as a tool to develop the partnership of parents and schools, the media seem to be vastly inefficient.